კვირა, 1918 წ. მარიამობისთვის 4 № 153

ყოველდღიური გაზეთი

კვირა 1918 წ. მარიამობისთვის 4 № 153

ფასი ტფილისში და პროვინციაში 40 კაპ. რკ. გზის სადგურებზე 50 კაპ.

საქართველო

რედაქცია

საგაზეთო მასალა უნდა იყოს დაწერილი გარკვევით და ერთ გვერდზე. წერილში უნდა აღნიშნული იყოს ავტორის ვინაობა და მისამართი. უმისოდ გამოგზავნილი მასალა უყურადღებოდ დარჩება. დაუბეჭდავი საგაზეთო მასალა არ ინახება და რედაქცია არავითარ მიწერ-მოწერას მის შესახებ არ კისრულობს.

რედაქცია ღიაა დილის 9—3 საათამდის, გარდა უქმე დღისა. სარედაქციო საქმეების გამო პირადად მოლაპარაკება შეიძლება ამავე დროს.

კონტორა

„საქართველოს" ხელის მოწერის ფასი [illegible]—18 მ. [illegible] (ცალკეული ნომერი) 6 მ. და 50 კ. [illegible] № 40 კ. განცხადებების ფასი [illegible] პირველ გვერდზე 50 კაპ. [illegible]—80 კაპ. [illegible] განცხადებათა ფასი [illegible]. [illegible] 20×2=15 მანეთი, 30×2=20 მანეთი. [illegible] 1 მ. და 50 კ. [illegible] კონტორის სახელზე. [illegible] განცხადებანი უნდა შემოტანილ იქნეს არა უგვიანეს 1½ საათისა კონტორაში. კონტორა ღიაა დილის 10 (ახ. დრ.) საათიდან 3 საათამდე.

მისამართი: ტფილისი, სასახლის ქუჩა, № 5 ქართული გიმნაზია. ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, почт. ящикъ № 76. ტელეგრამის ადრესი: Тифлисъ. Сакартвело.

ტელეფონი რედაქციისა და კონტორისა 15—73

სრულიად საქართველოს საკათალიკოსო საბჭო, აუწყებს ქართველ საზოგადოებას, რომ სამშაბათს 6-ს აგვისტოს, სიონის საკათედრო ტაძარში შესრულებული იქნება მიტროპოლიტებისაგან ლიტურღია სრულიად საქართველოს კათ. პატრიარქის

კირიონ მე-II-ს

გარდაცვალების მეორმოცე დღეს.

კვირა 4-ს აგვისტოს ვერის წმინდა ნიკოლოზის ეკლესიაში, გადახდილი იქნება წლის წირვა და პანაშვიდი

ქნეინა ანასტასია ალექსანდრეს ასულის მაჩაბლის

სულის მოსახსენებლად, რასაც განსვენებულის შვილები ნიკოლოზ მაჩაბელი და ელენე ჩერქეზიშვილისა, ნინო წერეთლისა და ძმა გიორგი ბაგრატიონ-დავითიშვილი აცნობებენ ნათესავთ და ნაცნობთ. წირვა დაიწყება დილის 10 საათზედ, პანაშვიდის 12 საათზედ.

2—1

უდროოდ გარდაცვალებულ მედიკი ქალი მესამე კურსის, ასისტენტი და სტაროსტა ქალაქის უნივერსიტეტის მედიცინის განყოფილებაზე

ლიდია კომნაღსკაია

მოსვენების შემდეგ დაკრძალვის დღე ცალკე გამოცხადდება.

1—1729—1

ქართულ-გერმანულ კულტურულ საზოგადოების

წევრობა მოვალეობაა ყოველი ქართველი ინტელიგენტისა.

საჭიროა საზოგადოების გაძლიერება წევრთა სიმრავლითა და ნივთიერის დახმარებით.

ვისაც სურს და ჯერ კიდევ არ ჩაწერილა, ეხლავე შეუძლია ჩაეწეროს ქართულ-გერმანულ კულტურულ საზოგადოების წევრად თამარ ჯავრიშვილის ასულთან, ფრეილინის ქ. № 11, ეროვნულ საბჭოს ქონებათა სამმართველოში, 9—3 საათ. და გერმანელთა ეროვნულ საბჭოს წინაშე კირხის ქ. 25 დილის 10—12 ს. და საღამოს 6—8 საათ.

5—3

ლატარია

აგარაკ ქვიშხეთში საუკეთესო ადგილას ჩამონაჭერი 300 ოთხ-კუთხი საჟენი მიწა, აღნიშნული ცალკე პლანზე და დეკრეტის მხრივ ყოვლად უდავო. მომგებს შეუძლიან რა დროსაც სურს დაიმტკიცოს.

ლატარიის ბილეთები ათას ორმოცდა ათი (1050) ცალია. ბილეთი ღირს 20 მანეთი. ბილეთების წიგნაკები კერძო პირებს აქვს დარიგებული გასასყიდათ. ყველა გასყიდულის წიგნაკების ფული უნდა ჩააბარონ ლატარიის ფულის ხაზინადარს გიორგი ლეჟავასა ძე მაჭავარიანს (ნატარიუსი, ერევნის მოედანი სასტუმრო „კავკაზის" ეზოში). როდესაც სულ გაიყიდება ბილეთები, გამოცხადდება დღე ლატარიისა, რომელსაც დაესწრობიან ბილეთების მყიდველნი. იმ დღეს ლატარიას მოაწყობენ ამისთვის საგანგებოთ მოწვეულნი პირნი: ბ.ბ. დავით გურამიშვილი, პართენ გოთუა და კოტე მაყაშვილი.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის ქ. თბილისის კომიტეტი.

ქართველ ვაჭართა და მრეწველთა კავშირის საბჭოსაგან

მოკლე ხანში საზღვარგარედ მიემგზავრებიან მრეწველობისა და ვაჭრობის მცოდნე პირნი. საბჭო ამით აცხადებს რომ ვისაც სურს რისამე დამზადება სხვა და სხვა ქარხნების მოსაწყობად, საჭიროა ცნობების შეკრება ან სხვა და სხვა საქონლის ყიდვის შესახებ, ეხლავე მობრძანდნენ საბჭოს ბინაზე ყოველ დღე 11—12 საათამდე (ახალი დროით) და გამოცხადდნენ თავიანთი სურვილი. მისამართი: ქ. თბილისი, ფრეილინის ქ. 11, ტელეფონი 9—18.

გერონტი ქიქოძის

წიგნი

ეროვნული ენერგია

წერილების კრებული

(პოლიტიკა; ეკონომიური ცხოვრება; ხელოვნება)

გამოცემა ეროვნ.-დემ. ახალგაზრდობის ორგანიზაციისა.

გაიყიდება მწიგნობართა ამხანაგობის მაღაზიაში.

ნ—ნ

ტუაფსის აღების გამო

ჩვენმა ჯარმა გენერალ მაზნიაშვილის მეთაურობით ტუაფსე აიღო. ჩვენ არ ვიცით შეჩერდება ძლევამოსილი სარდალი ამ ქალაქში, თუ კიდევ წინ წაიწევს გელენჯიკისა და ნოვოროსიისკისაკენ. ამიერ-კავკასიისა და იმიერ-კავკასიის გეოგრაფიული და ტოპოგრაფიული მიჯნა უფრო გელენჯიკის ნავთსადგურია, ვიდრე ტუაფსე, ადმინისტრაციულად კი ძველი რუსეთის დროს თვით ნოვოროსიისკიც ამიერ-კავკასიაში შედიოდა. თუ ჩვენ სახელმწიფო ყოფილი ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკის კანონიერი მემკვიდრეა, შავი ზღვის გუბერნიას სხვა პრეტენდენტი არ უნდა ჰყავდეს, გარდა საქართველოს რესპუბლიკისა.

ასეა თუ ისე, ტუაფსის დაპყრობას თავის თავადაც შეუდარებელი მნიშვნელობა აქვს. ეს ერთი საუკეთესო ნავთსადგურთაგანია ჯიქეთ-აფხაზეთის სანაპიროზე. ამას გარდა ის წარმოადგენს ახლად დაწყებული რკინის გზის უმთავრეს პუნქტს, ამ დაუმთავრებელი რკინის გზის დაცვა კი ჩვენმა მთავრობამ იკისრა, ხოლო ეროვნულმა საბჭომ ერთი მილიონი გადასდო სალიკვიდაციო ხარჯების დასაფარავად. იმედი უნდა ვიქონიოთ რომ ეს ლიკვიდაცია საბოლოო არ იქნება და ომის დამთავრების შემდეგ შავი-ზღვის რკინის გზაზე მუშაობა განახლდება საქართველოს მთავრობის ენერგიული მონაწილეობით.

დღესდღეობით, როცა ბათომის ბედი გამორკვეული არ არის, ბუნებრივად თარგდება ინტერესი სოჭისა, ტუაფსისა და ნოვოროსიისკისადმი. რასაკვირველია, ჯიქეთ-აფხაზეთის რივიერა ვერასოდეს ვერ დაგვავიწყებს და აგვინაზღაურებს აჭარა-ქობულეთსა და შავშეთ-ლივანას; მაგრამ თუ ბათომის ბედი ჩვენი მოლოდინისა და სამართლიანი მოთხოვნილების წინააღმდეგ ჩვენდა საზარალოდ გადაწყდა, მღვიმარეობის სიმწვავე ცოტათი მაინც განელდება ჩრდილოეთ ნავთსადგურების შეძენით.

ი ტორიულ საბუთებს დიდი მნიშვნელობა აღარა აქვს ჩვენს რეალისტურ ხანაში. მაგრამ ეს საბუთებიც ამ შემთხვევაში ჩვენდა სასარგებლოდ ლაპარაკობენ. ზედმეტია სიტყვის გაგრძელება აფხაზეთის შესახებ. თვით ჯიქეთიც ყოველთვის საქართველოსთან მჭიდროდ იყო დაკავშირებული არა მარტო იმ შორეულ ეპოქაში, როცა საქართველო „ნიკოფსიით დარუბანდამდე ვრცელდებოდა", არამედ შემდეგაც, როცა დიდი სამეფო შესუსტდა და მოიშალა. მეცხრამეტე საუკუნის შუა წლებში რუსის მთავრობამ შეუბრალებლად გასწყვიტა ურჩი ჯიქეთი და აჯანყებული აფხაზეთი. მაგრამ დაცარიელებული ადგილების დასახლება ვერ დაძლია პეტროგრადის მთავრობამ. კლიმატიური პირობები მეტის მეტად შეუფერებელი აღმოჩნდა რუსის კოლონისტისათვის. აფხაზეთისა და ჩერქეზების მიერ დატოვებული ზღვის ნაპირის ბაღები და თამბაქოს პლანტაციები რუსის გენერლების და შემოხიზნული ბერძნებისა ანუ სომხების ანაბარა დარჩა.

ამგვარად დღეს შავი ზღვის გუბერნია უპატრონოდ დარჩენილი ქვეყანაა, ლორდებით მინადორთა რიცხვი რამდენჯერმე სჭარბობს მკვიდრთა რიცხვს; საერთოდ კი მთელს კუთხეს ბევრად მეტი ხალხის გამოკვება შეუძლია, ვიდრე დღევანდელ პირობებში ჰკვებავს.

მეგრელ კოლონისტების ტალღა მძაფრად მიიწევდა ამ ცხელი ადგილებისაკენ, მაგრამ ძველი მთავრობა ხელოვნური ყორეებს მართავდა, რომ ეს ტალღა შეეჩერებინა: მილიონები ჩანთქა ამ უაზრო ბრძოლამ რუსის ბიუროკრატიასა და მეგრელ გლეხს შორის. თუ შავი ზღვის გუბერნია საქართველომ შეიერთა, ხელოვნურად აშენებული ყორეები მოიშლება და სოჭისა თუ ტუაფსის მიდამოების გაქართულება რამდენიმე წელში მოხდება. ეს საბოლოოდ დააშოშმინებს სამეგრელოსაც, რომელიც დიდს სიღარიბეს განიცდის თავისუფალი მიწის ფონდის უქონლობით.

მაგრამ ტუაფსის აღებას აქვს არა მარტო დიდი ეკონომიური, არამედ დიდი სტრატეგიული და ზნეობრივ-პოლიტიკური მნიშვნელობაც. ჩვენი ფინანსიური და მილიტარული ძალა განსაზღვრულია, დაზოგვით უნდა მოვეპყრათ თვითეულ მანეთსა და თვითეულ ჯარისკაცს. დაცვა კი ტუაფსის ხაზით უფრო ადვილად შეიძლება, ვიდრე სოჭის ხაზით. ამას გარდა საყურადღებოა ისიც, რომ გენერალ მაზნიაშვილის ოპერაციებმა სოჭის ოლქსა და შავი ზღვის გუბერნიაში აღადგინეს ქართული იარაღის პრესტიჟი, რომელიც შეიბღალა ბათომის ოლქში. ამას კი უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ეროვნულ თვითცნობიერების გაძლიერებისთვის. კიდევ უფრო დიდი მნიშვნელობა აქვს უცხოელებისთვის, რომელნიც ჯერ კიდევ ხავსებით ვერ დარწმუნებულან, შეგვიძლიან თუ არა ჩვენ საკუთარი ძალებით საკუთარი სახელმწიფოს აშენება.

რუსეთის ტრაღედია

ვინც კი თვალყურს ადევნებს რუსეთის დღევანდელ პოლიტიკურ მდგომარეობას, იგი ნათლად ჰხედავს, რომ რუსეთის სახელმწიფოებრივი ცხოვრების ნგრევამ უკიდურესობამდის მიაღწია.

სახელმწიფოებრივი ძალის უქონლობა, ანარქია, ძმათა სისხლის ღვრა და სრული უნიათობა მომავლისადმი, იმ მოწინავე ინტელიგენტთა შორის მაინც, რომელნიც სულით და გულით რუსეთის ეროვნულ იდეის მატარებელნი და გამამტკიცებელნი იყვნენ.

პანსლავიზმის იდეა, რომელიც ამასთანავე გამომხატველი იყო რუსეთის ეროვნული იდეისა, ქვა-კუთხედათ დადებული რუსეთის იმპერიის მონაწილეობას საერთაშორისო ომში. ამ იდეით იყვნენ გამსჭვალულნი ომის პირველ ხანებში ავსტრო-უნგრეთში მოსახლე სლავიანები; ჩეხები, სლოვაკები და სხვ. ამ იდეის დროშის ქვეშ, რომელიც ასე მედიდურად აღმართა რუსეთის თვითმპყრობელობამ, მოიქცნენ სლავიანთა მოდგმის სხვა პატარა ერები: სერბეთი და მონტენეგრო. ის რისხვა და წყევლა-კრულვა რომელიც თავს დაატეხა ბულგარეთს რუსეთის საზოგადოებრივმა აზროვნებამ, იყო კრულვა არა მარტო იმ ერისადმი დალატისათვის, რომელმაც ბულგარეთის კეთილდღეობას და აღდგენას ხელი შეუწყო, არამედ უმთავრესად პანსლავიზმის იდეის ღალატისათვის და ის მცირე ერები სლავიანურ მოდგმისა, რომელნიც ამ იდეის გამარჯვებისა და განმტკიცებისათვის ამოუდგნენ გვერდში დიდი რუსეთის ძლევამოსილებას, დღეს თვით დამარცხებულნი სასოწარკვეთილნი შეჰყურებენ იმ ყოფილ ბუმბერაზს, რომელმაც საერთაშორისო და კოსმოპოლიტურ იდეებს მსხვერპლად შესწირა სრულიად სლავიანების ეროვნული იდეა.

ბოლშევიზმის უხეშმა ძალამ ტალახში ამოსვარა რუსეთის სახელმწიფოს უდიდესი იდეალი და სამუდამოდ ძირი გამოუთხარა სლავიანების შემაკავშირებელ ძალას.

დღეს, როდესაც რუსეთის სახელმწიფოებრიობის დაცემის უკანასკნელი ეტაპი დაიწყო, როგორც მისი, აგრეთვე პანსლავიზმის იდეის ხსნა თავს იდვა იმ ხალხმა, რომელიც ამ იდეის გულისათვის ომის პირველ ხანებში ჰპატიმრობდნენ თავის პირადი მოვალეობას და რუსეთის ძლევამოსილ ჯარებს ავსტრო-უნგრეთის მთავრებზე ათა ოცით და ათი-ათასობით ხელში უვარდებოდნენ. ჩეხო-სლოვაკებმა ციმბირის ველებზე დასახლებულებმა კვლავ აღმართეს პანსლავიზმის იდეის და რუსეთის ხსნის დროშა და იარაღით ხელში სცდილობენ შეებრძოლონ იმ ძალას, რომელმაც სიკვდილის კარამდე მიიყვანა რუსეთის დიდი სახელმწიფო და მის ხალხს ჩ უკლი უდიდესი და უსპეტაკესი გრძნობა სამშობლოსადმი სიყვარულისა. ბოლშევიზმის დამარცხებით მათ ჰსურთ რუსეთის მტკიცე სახელმწიფოებრივობის აღდგენა და სლოვიანების შემოკრება ეროვნულ იდეის გარშემო.

მაგრამ ჩვენ ვფიქრობთ, რომ რუსეთის ხსნა, შესაძლებელი იყოს ამ გზით მოხდეს. დღეს მისი შემადგენელი ნაწილები უკვე ცალ-ცალკე გამოყოფილნი არიან და თავის საკუთარ სახელმწიფოებრიობის განმტკიცებას ემსახურებიან: მათ საკუთარი ეროვნული სხვადასხვა წყლულების მოწმენდა და მორჩენა უფრო აინტერესებთ, ვინემ პანსლავიზმი და საერთო სლოვიანური იდეა. ამასთანავე არც გამარჯვებულ სახელმწიფოთა კოალიციისთვის არის ხელსაყრელი, რომ ამ იდეამ სლავიანთა შორის კიდევ წამოჰყოს თავი და განმტკიცდეს. ამიტომ ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ის წმინდა სლოვიანური მოძრაობა, რომელიც დაიწყეს ტყვე ჩეხო-სლოვაკებმა ისევე დამთავრდება, როგორც დამარცხდა რუსეთში არა ერთი და ორი აჯანყება რუსეთის მთლიანობის აღდგენისათვის დაწყებული.

შ. ტ—შვილი.

სომხური პრესა

ჩვენ ვცხოვრობთ დიდ მეტამორფოზების დროს. გაზეთ „ჰორიზონი“ სომხურ „აშხატავორისგან“ შემდეგი ამონაწერი მოჰყავს—საინტერესოა ისიც, რომ წერილი სარედაქციოა:

„ჩვენ ვნახეთ, რომ დამოუკიდებელ რესპუბლიკათა აღმოცენებას შედეგი იყო ზოგიერთ შინაური გარემოების და გარეშე მოვლენისა. ამიტომ ამ რესპუბლიკების აღმოცენებას ჩვენ პრინციპიალურად ისე უცქერით, როგორც შედეგს დემოკრატიის დამარცხებისას, მაგრამ მას შემდეგ, რაც სამი რესპუბლიკა ფაქტია, იბადება საკითხი, არის დამოუკიდებელი სომხეთი, საქართველო და აზერბეიჯანი, ბოროტება თუ ნაკლები ბოროტება, რომელსაც მხარი უნდა დაუჭიროთ.

ამ კითხვაზე ორი პასუხი შეუძლებელია. არავის არ შეუძლიან უარყოს ის, რომ ამიერ კავკასიაში საქართველო ერთად ერთი ქვეყანაა, რომელიც გადურჩა დარბევას, დაშლას, ძალმომრეობას და დესპოტიზმის უღელს, ეს ერთად ერთი ქვეყანაა, სადაც შესაძლებელია ადამიანური ცხოვრება, სადაც ადამიანის ღირსება, პიროვნების და ქონების ხელშეუხებლობა და მუშაობის საშუალება შენახულია.

ეს ერთად ერთი ქვეყანაა სადაც ისევ არსებობენ, თუმცა კი დღითი დღე კლებულობენ რევოლიუციის მონაპოვარნი.

ასეთ პირობებში, ვიდგავთ რა მხედველობაში, რომ ფიზიკური არსებობა სომხის ერისა კავკასიაში განსაცდელშია, ბუნებრივად, მიუხედავათ ჩვენის პრინციპიალურის შეხედულებისა და ჩვენი ხალხის ფიზიკურ არსებობის შენარჩუნებისთვის, ჩვენ არ შეგვიძლიან, არ გავიზიაროთ საქართველოს დამოუკიდებლობა და არ ვიმოქმედოთ მის განმტკიცებისათვის.

მხოლოდ ერთი საქართველოა, სადაც ნახევარი მილიონი სომეხი მშვიდობით ცხოვრებას მისდევს თავის მრავალდროის მეზობლებთან, მხოლოდ საქართველოში იყო, რომ ჰპოვებდა მშვიდობით ბინას უბედური სომეხი ლტოლვილი. და დასასრულ, ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ისევ საქართველოა, სადაც სომეხი მეგობრულ და თბილ მოპყრობას ჰპოვებს.

ძლიერი საქართველო, ეს ზღუდეა ჩვენი სამშობლო სომხეთისა, რადგანაც როგორც ეკონომიურად ისე ისე სამხედროთ ძლიერი საქართველო ყოველთვის შესძლებს სომხეთის დახმარებას“.

ამ ამონაწერს ჩვენ არაფერს არ ვუმატებთ თუნდაც ვიფიქროთ, რომ რომ ეს არის ერთი გაზეთის, ან ერთი კაცის აზრი და არა მთელი სომხურ საზოგადოებისა—ისიც კარგია ამ უმადურობის დროს.

მთავრობის წრეებში

2 აგვისტოს სხდომაზე მთავრობამ დაადგინა გაუქმდეს კავკასიის სამოქალაქო და ამუნსტუმების სამედიცინო ნაწილი. შტატს გარეშე დარჩენილ მოსამსახურეებს მიეცეთ სალიკვიდაციო საერთო საფუძვლებზე;

შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან დაარსდეს მედიკო სანიტარული განყოფილება, რომელსაც გადაეცემა სამედიცინო გამგეობის კრედიტი და საქმეები. შტატის განაწილება ისეთივე დარჩება, ხოლო საქართველოს ტერიტორიის მიხედვით შემცირდება.

—

მთავრობამ დაამტკიცა იუსტიციის სამინისტროს დადგენილება, რომ ყველა სამოსამართლო აქტები იწყებოდეს საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკის სახელით.

—

სათადარიგო ჯარისკაცების ოჯახების დასაკმაყოფილებლად ქალაქის გამგეობისათვის ორასი-ათასი მანეთის მიცემის შესახებ დაადგინეს დაევალოს ფინანსთა, სამხედრო მინისტრს და სახელმწიფო კონტროლიორს—ახლად განიხილონ ხსენებული საკითხი.

—

მთავრობის თავმჯდომარის მოხსენებით ყველა სახელმწიფო დაწესებულებათა შტატ-გარეშე დარჩენილ მოსამსახურეთა შესახებ დაადგენს წინადადება მიეცეს ასეთ მოსამსახურეებს მოკლე ხანში დასტოვონ საქართველოს ტერიტორია. თუ ისინი თავის ნებით არ იზამენ, მათ ადმინისტრატიული წესით გაგზავნიან.

—

საკონსტიტუციო კომისიის მოხსენებით დაადგინეს, რომ პარლამენტის წევრის სახელწოდების მქონეს ნება არა აქვს სხვა რაიმე სამსახურში იყოს.

—

სწავლა-განათლების მინისტრის თხოვნით ნება დართულია ყოფილ თავად-აზნაურობის სახლის (განოვის ქუჩა) გაყიდვა, მხოლოდ იმ პირობით, რომ მყიდველი საქართველოს მოქალაქე იყოს.

—

მიწათ-მოქმედების მინისტრის მოხსენებით უცხოეთში ფარულად მაქრის გაზიდვის შესახებ შინაგან საქმეთა მინისტრს დაევალა მიიღოს სასტიკი ზომები ამის წინაღმდეგ.

—

შინაგან საქმეთა მინისტრს 30,000 მან. მიეცა სამინისტროს მოსამსახურეთათვის.

—

თბილისის ქალაქის გამგეობას ხოლერასთან საბრძოლველად 300,000 მან. მიეცა. ეს ფული ნაწილ-ნაწილად მიეცემა.

—

ეროვნულ საბჭოს კანცელარიის უფროსს საქმის მწარმოებლად მოიწვიეს ივლიანე ლასხიშვილი.

—

საქართველოს ეროვნულ საბჭოს საკონსტიტუციო კომისიამ როგორც საქმის მცოდნე პირი სამუშაოდ მოიწვია გიორგი ნანეიშვილი.

—

სილიკვიდაციო კომისიის თავმჯდომარედ დაინიშნა ს. თოფურიძე, კომისიის წევრად ს. მდივანი.

კანონპროექტი

მფრინავ რაზმების დაარსების შესახებ.

1) დაარსდეს საქართველოს რესპუბლიკაში ექვსი თვის ვადით საცხენოსნო მფრინავი რაზმი შემდეგი შტატებით: თბილისის და ქუთაისის გუბერნიებს 1000 კაცისაგან თითო გუბერნიაში და სოხუმის ოლქში 400 კაცისაგან.

2) ხსენებულ რაზმთა უფროსებს ეყოლებათ (მეორე) თანაშემწენი.

3) რაზმის უფროსს და მათ თანაშემწეთ ჯამაგირათ დაენიშნოს: რაზმის უფროსს 600 მან. და თანაშემწეს 500 მან. თითოს თვეში.

4) მფრინავი რაზმის საშტატო ნორმების შეცვლით და გადიდებით გამოწვეული ხარჯი გაიღებულ იქნას სახელმწიფო ხაზინიდან.

5) მფრინავ რაზმში სამსახური არავის არ ანთავისუფლებს სამხედრო სამსახურიდან.

6) ამ რაზმის მოქმედების ინსტრუქცია შემუშავებულ იქმნას შინაგან საქმეთა და სამხედრო მინისტრების შეთანხმებით.

7) ეს კანონი ძალაში შედის 1 ივლისიდან 1918 წ.

შენიშვნები: 1. რაზმის მოხელეთ, გარდა ჯამაგირებისა, მიეცემათ სახელმწიფო ხარჯზე ჯარის კაცის ულუფა. ბინა განათებით და გათბობით, ხოლო ტანთსაცმელი და ფეხსაცმელი დაეთმობათ საინტენდანტო უწყების ფასებში.

2. მფრინავი რაზმის შეიარაღება თოფით, ტყვიისმფრქვეველით და სხვა საჭირო იარაღით და აგრეთვე ტვირთის გადასაზიდავი საშუალებებით უზრუნველყოფა და საქმე დახმარების მოწყობა მიენდოს სამხედრო მინისტრს რომ ლიმაც უნდა შეიტანოს ამისათვის საჭირო კრედიტი დამატებითი ხარჯთაღრიცხვაში სათანადო წესით.

ქრონიკა

თბილისი.

◆ **დავით მიქელაძის ავადმყოფობა.** როგორც ქუთაისიდან გვატყობინებენ, ჩვენი ცნობილი მწერალი დავით მიქელაძე (მევდე) მძიმე ავად გამხდარა. მას ორჯელ დამბლა მისვლია და ფრიად უნუგეშო მდგომარეობას განიცდის.

◆ **თბილისის მაზრის კომისრად** დაინიშნა გომართელი.

◆ **დუშეთის მაზრის კომისრად** დაინიშნა დუმბაძეს მაგიერ ლანჩვია.

◆ **კობი.** შინაგან საქმეთა სამინისტროს ატყობინებენ, რომ 29 ივლისს თერგის ოლქში გადმოუგდიათ 1200 სული საქონელი, რომელიც კობისა და ყაზბეგის საზოგადოებებს ეკუთვნოდა. იხოვლიანებენ საჩქარო დახმარებას.

◆ **მიწათ-მოქმედების სამინისტრომ** წინადადება შეიტანა მთავრობაში, გადაეცეს მუშტაიდისა და ალექსანდრეს ბაღის ზემო ნაწილი ქალაქის თვითმმართველობას.

◆ **თავისუფალ ვაჭრობის გამო** ცხადდების გამო ქალაქის გამგეობა აგზავნის თავის აგენტებს სხვა და სხვა ადგილებში პურის შესაძენად.

◆ **ხოლერა.** ქალაქის ცენტრალ საავადმყოფოში (იარმუკაშია, ტელეფონის № 89) შემოღებულია ექიმების მორიგეობა დამ-ღამეობით ხოლერასთან გასაწევად.

◆ **თბილისის ქალაქის საავადმყოფოში.** 2 აგვისტოს მიიყვანეს 8 ხოლერიანი, გამოეწერა 7, გარდაიცვალა 4. საღამოს მიიყვანეს 5, გაეწერა 9.

◆ **კრება ქუთაისში.** ამა წლის 6 მარიამობისთვეს, საღამოს 5 ს., ქალ. ქუთაისში დანიშნულია ქართველ ტეხნიკურ საზოგადოების ქუთაისის განყოფილების კრება. დღის წესრიგშია ფრიად საყურადღებო კითხვები: 1) ახალი თავმჯდომარის არჩევა, 2) სარევიზიო კომისიის არჩევა, 3) ინჟინერ-ტეხნიკოსების თავისუფალ ადგილებზე დანაწილება სპეციალურ ცოდნის მიხედვით, 4) ქუთაისის ქართულ ტეხნიკურ საზოგადოების დამოკიდებულება თბილისის ცენტრალურ ქართულ ტეხნიკურ საზოგადოებასთან, 5) მუზეუმისა და ბიბლიოთეკის დაარსების შესახებ.

რაჭა-ლეჩხუმის დამხმარე კომიტეტი სთხოვს თბილისში მყოფ ყველა რაჭველებს და ლეჩხუმლებს განუარჩევლად სქესისა და მიმართულებისა დაესწრონ კომიტეტის საზოგადო კრებაზე, კვირას 4 აგვისტოს დილის 10 საათზე მუშათა კლუბში მიხაილოვის საავადმყოფოს პირდაპირ. უმთავრესი საკითხი კომიტეტის რეორგანიზაციას მისი დროის შესაფერად გარდაქმნა.

◆ **შეშის დამზადება.** შინაგან საქმეთა სამინისტრომ თბილისის და ქუთაისის გუბერნიის კომისრებს მიწერილობა გაუგზავნა, რომ მაზრის, რაიონის და სოფლის კომისრებს განკარგულება მისცენ მიწად მოქმედების სამინისტროსაგან შეშის დასამზადებლად გაგზავნილ პირებს ყოველგვარი დახმარება აღმოუჩინონ.

◆ **საავადმყოფო კასები.** შინაგან საქმეთა მინისტრმა წინადადება მისცა თბილისის ქალაქის მილიციის უფროსს განკარგულება გასცეს, რომ თბილისის გუბერნიის მაზრის კომისრებს ყოველგვარი დახმარება აღმოუჩინონ რათა ხაზინეწველის პატრონებმა მათი ხელფასი ფული შეიტანონ საავადმყოფო კასების შესანახად.

◆ **სოფ. ზემო ავჭალის** კულტურულ განმანათლებელი საზოგადოება წარსულ ორ კვირა დღეს ზედი-ზედ გამართა „ფინჯანი ჩაი“ ადგილობრივ სასარგებლოდ; ეს საზოგადოება ამავე მიზნით ამ „ფინჯან ჩაის“ გამართავს დღეს 4 აგვისტოს და აგრეთვე სხვა კვირა დღეებშიაც ამ წლის ენკენისთვის ბოლო რიცხვებამდის.

◆ **ხონი.** ზოგიერთ სოფლებში კიდევ იჩინა თავი ბოლშევიკურმა მოძრაობამ. მთავრობის რაზმებს უკვე შეტაკება ჰქონდათ მათ ბრბოებთან.

◆ **ხოლერა.** რადგანაც ფოთში ხოლერა ერთობ გაძლიერდა, ფოთის ქალაქის გამგეობამ სთხოვა შინაგან საქმეთა მინისტრს 40,000 მანეთი გადადების ხოლერასთან მებრძოლ რაზმის შესანახად.

◆ **ქართულ ტანხავარჯიშო საზოგადოების** „შევრდენს“ დაერქვა: ქართულ სამხედრო კავშირის ქართული ტანვარჯიშო საზოგადოება „შევარდენი“.

◆ **მიტროპოლიტის ჩამოსვლა.** თბილისში ჩამოვიდა ქუთაისის მიტროპოლიტი მათი მეუფე-უსამღვდელოესი [illegible] ამბროსი.

◆ **სამხედრო კავშირი.** ქალ-ვაჟთა მომღერალთა გუნდის გამგე ილ. აბაშიძე თბილისს დაბრუნდა. უკვე შეუდგა ჰიმნების შეჯიბრების კონცერტის მოწყობას, რომელიც ამ ახლო მომავალში გაიმართება.

◆ **„წითელ-ჯვრის“** საოლქო სამმართველო 1 აგვისტოდან ყოფ. დ. შტაბის სამკურნალოს ბინაზე (ჩერქეზიშვილის ქ. № 5), ხსნის ახალ სტაციონურ სამკურნალოს.

◆ **ლექცია.** ამ მოკლე ხანში ქუთაისში პეტრე სურგულაძე წაიკითხავს საჯარო ლექციას „დამოუკიდებელი საქართველოს საერთაშორისო მნიშვნელობა“.

◆ **მისაბაძი მაგალითი.** თბილისის ადმინისტრაციულ კომიტეტის ბიბლიოთეკას ლევან გელოვანმა შესწირა შემდეგი წიგნები: 1) „კაპიტალი“ კ. მარქსისა—ტ. 1; 2) გერმანიის რევოლუციის (1848 წ.) ისტორია—ვ. ბლოსისა; 3) წარმოების განვითარება და კოლექტივიზმი—ე. ვანდერველდესი; 4) კარლ მარქსი და მისი ისტორიული მნიშვნელობა—კ. კაუცკისა; 5) ი. გ. წერეთლის სიტყვათა კრებული; 6) ბატონური ცხოვრება—ა. კიპენისა, ტ 2; 7) ლიტერატურული კრებული—„[illegible], ბროშიურა და ჟურნალ-გაზეთები.

◆ **სახალხო კომისიას** წყნეთიდან ატყობინებენ, რომ იქ სოფლის მოიჯარადრე მღვდლები და სხვა ბნელი ელემენტები პროვოკაციას ავრცელებენ, ვითომც წერეთელმა რუსეთი გაჰყიდა, გეგეჭკორმა კი—ბათუმი და სხ. ახალმა მთავრობამ აწეწ-დაწეწა ყველაფერი, გააძვირა სანოვაგე და ნორმალური ცხოვრება აფორიაქაო. ეს ბნელეთის მოციქულები პროვოკაციის გავრცელებისა და განუწყვეტლივ ქეიფს მეტს არაფერს აკეთებენ. სასოფლო კომისია ჰგზავნის იქ თავის წარმომადგენლებს კვირას, 5 მარიამობისთვეს; 3) ს. საგარეჯოდან ამავე კომისიას სთხოვენ, რომ იქ გაგზავნილ იქმნას 2 აგიტატორი-პროპაგანდისტი. კომისია გზავნის თავის წარმომადგენელს.

პარტიული ცხოვრება

◆ რედაქციამ მიიღო მ. ვ. მაჩაბელის ხელით დ. ზ. სარაჯიშვილის კანტორისაგან შემოწირული შვიდასი თუმანი (7000 მ.), რისთვისაც რედაქცია ღრმა მადლობას უცხადებს.

მთავრობის ბრძანება

საქართველოს რესპუბლიკის ლაშქარს
№ 44, 1918 წ. ივლისის 28.

17 ივლისს მე ბრძანება გავეცი, საქართველოს რესპუბლიკის ლაშქრისადმი, რომ ყველა იმ აფიცრებმა, რომლებიც ამ ჟამად სამსახურში არ იმყოფებიან, მოიხსნან სამხედრო ნიშნები.

ბრძანება მიეცა საქართველოს რესპუბლიკის ლაშქარს და რასაკვირველია იგი შეეხებოდა მხოლოდ ამ რესპუბლიკის აფიცრებს და სრულიად არ შეეხებოდა ყოფილ რუსეთის ლაშქრის აფიცრებს, რომელნიც რესპუბლიკის ჯარში არ ითვლებიან, საქართველოში დაბრკოლდნენ ამა თუ იმ მიზეზით და მის სტუმრებად ითვლებიან. ამავე დროს კი ზოგიერთმა პირებმა, რომლებმაც არ მოისურვეს 17 ივლისის ჩემი ბრძანების აზრების შეთვისება, იგი ბრძანება ნებსით თუ უნებლიეთ გამოიყენეს იმ გათიშვის გასაძლიერებლად, რომელმაც, სამწუხაროდ, თავი იჩინა ბრძოლაში დამოუკიდებულთა შორის საქართველოს რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ.

რადგანაც არა მსურს, რომ 17 ივლისის ჩემი ბრძანება ყველამ თავისებურად განმარტოს, ბრძანებითვე განვმარტავ და ვიმეორებ, რომ ჭეშმარიტ ამხანაგობის მაჩვენებელნი ის აფიცრები, რომლებითაც კავკასიის ლაშქარი სამართლიანად მუდამ ამაყობდა, არ დაიწყებენ მიზეზების ძებნას იმ შუღლის გასაძლიერებლად, რომელსაც საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ ადგილი აქვს და ხელოვნურად აძლიერებენ.

ამასთანავე ერთად მე გავიხსენებ ყოფილ კავკასიის ლაშქრის უფროსს, რომ ურთიერთ სამხედრო პატივისცემის და ქცევებში და საზოგადო დაწესებულებებში [illegible] საქართველოს [illegible] ყოფილ ლაშქარში მყოფი ყველა სამხედრო პირები, ვინც სამხედრო ფორმას ატარებენ, მოვალენი არიან სასტიკად ასრულებდნენ საქართველოს რესპუბლიკის ლაშქრის უფროსის განკარგულებებს.

საქართველოს ლაშქრის დროებითი უფროსი გენ.-მაიორი ანდრონიკაშვილი.

ღვინით ვაჭრობა

საგანგებო თათბირი

პარასკევს, 2 აგვისტოს ფინანსთა სამინისტრომ პირველად წაიკითხა კანონპროექტი ღვინოსა და არაყზე გადასახადების დაწესების და ღვინით და არაყით საქართველოში ვაჭრობის შესახებ. სხდომაში მონაწილეობა მიიღეს დაწესებულებათა, საზოგადოებრივ ჯგუფების და მეღვინეთა კავშირის საქართველოს სამეურნეო საზოგადოების, საქართველოს სახელმწიფო ზვრების, ქალაქის გამგეობის და ღვინით მოვაჭრე დიდი ფირმების წარმომადგენლებმა. თავმჯდომარეობდა გ. დ. ჟურული. კანონპროექტი შემდგარია ძველ ფრანგულ სისტემით. გადასახადი დაწესებული იქნება ბოთლებში ჩასხმულ ღვინოზე. სოფლიდან ქალაქში ღვინის გადაზიდვა თავისუფლად უნდა სწარმოებდეს. ვენახის პატრონები განთავისუფლებულნი არიან ყოველგვარ გადასახადებისგან ღვინით ვაჭრობა განზრახულია სრულიად თავისუფალი იყოს და ღვინოზე სხვა გადასახადები მოისპობა. საქართველოში შემოზიდულ ღვინოზე დაწესებული იქმნება „დასაფარავი“ გადასახადი. უცხოეთში გაზიდულ ღვინოზე აქციზი დარჩება. კანონ-პროექტის საწინააღმდეგო არავის არაფერი ჰქონია. კანონ-პროექტის შესამუშავებლად არჩეულ იქნა ცალკე კომისია, რომელშიაც შედიან ზემოხსენებულ დაწესებულებათა წარმომადგენლები და კანონპროექტის ავტორი ე. გ. კაზლოვსკი. ღვინის აქციზის შემოსავალი წინასწარი გამოანგარიშებით 30 მილიონ მანეთს უნდა აღემატებოდეს.

საქართველოს და თერგის რესპუბლიკის მთავრობის შეთანხმების ტექსტი

1918 წ. 25 ივლისს საქართველოს და თერგის რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენელთა შორის, რომელნიც აღჭურვილები იყვნენ შესაფერი მანდატებით, შემდეგი შეთანხმება მოხდა.

1) საქართველოს რესპუბლიკა და თერგის სახალხო კომისართა საბჭო ამოწმებენ, რომ არავითარი აგრესიული განზრახვები ერთი-ერთის წინააღმდეგ არა აქვთ.

2) რადგან თერგის სახალხო კომისართა საბჭომ უკვე დააბრუნა საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქენი, რომელნიც კავკავში იყვნენ წაყვანილნი, ტყვეების საკითხი მით დათავებულად ითვლება.

3) თერგის სახალხო კომისართა საბჭო [illegible] ყოველ ზომებს რომ კავკავის მხრიდან არავითარი შეიარაღებული ჯგუფები არ დაიძრენ საქართველოს რესპუბლიკის წინააღმდეგ რაიმე აგრესიული მისაზრებებით, ვისი მეთაურობითაც არ უნდა ხდებოდეს ეს. თავის მხრით საქართველოს რესპუბლიკა მოვალეა დასწიოს თავისი ჯარი საქ. [illegible] საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე 26 ივლისის 12 საათამდის.

4) ზარმაგის გამოსაკვლევად, რომელიც მიეკუთვნა საქართველოს თერგის ოლქიდან შესულმა შეიარაღებულმა ჯგუფებმა და გატაცებული ქონების გამოსაკვლევად, რომელიც ეკუთვნოდა საქართველოს რესპუბლიკას და აგრეთვე მის მოქალაქეთ, შედგენილი იქნება კომისია საქართველოს და თერგის სოვნარკომის წარმომადგენელთაგან. ამავე დროს უკანასკნელი ზომებს მიიღებს, მოიძებნოს და დაუბრუნდეს საქართველოს გატაცებული ქონება თუ ასეთი თერგის ოლქში აღმოჩნდა.

5. ორთავე მხარე მოვალეა უზრუნველყოს საქართველოს სამხედრო გზით მიმოსვლა ყველა ბრბოს დაცემისაგან: საქართველოს ტერიტორიაზე საქართველოს ჯარებმა, ხოლო საზღვარს იქით თერგის საბჭოს რაზმებმა.

6. 7 ივნისის ხელშეკრულობის თანახმად, სახალხო კომისართა საბჭო მოვალეა დაუბრუნოს საქართველოს მისი წარმომადგენელთ [illegible] სურსათი ან [illegible] ზღვრულის სყიდვის დროს გაწეული ხარჯები. მომავალი დამოკიდებულება საქონლის გაცვლა-გამოცვლის

შესახებ განხილულ იქნება დაინტერესებულთა წარმომადგენლების განსაკუთრებულ თათბირზე.

7. ამ აქტის § 4 და § 6 თანახმად კომისია და თათბირი მოწვეულ იქნება 30 ივლისს ქ. კავკავში.

ს. ძველი ლარსი (თერგის ოლქი).

ბონჩის ექსპედიციის გაძარცვის განზრახვა

30 ივლისს ღამის 1 საათზე შტაბის სტამბასთან მყოფ ბონჩის დამზადებულ ექსპედიციის საყარაულოზე შეიარაღებულმა უცნობებმა თავდასხმის მოხდენა განიზრახეს. დაუყოვნებლივ ეს ამბავი სიგნალით მეცნობნე ჯარის უფროსის სამმართველოს შეატყობინეს. ექსპედიციაში მაშინვე მივიდა მორიგე უფროსი ადიუტანტი ნიკოლაძე ჯარის კაცებით, ქალაქის მილიციის და სისხლის სამართლის მილიციის უფროსები მილიციელებით. ახლო მახლო ადგილებს ალყა შემოარტყეს და სასტიკად გაჩხრიკეს; დააპატიმრეს რამდენიმე საეჭვო პირი. სწარმოებს სასტიკი გამოძიება.

ომი

დასავლეთის ფრონტზე.

გერმანიის ცნობა

ბერლინი. 2 აგვისტო. კრონპრინცის რუპრეხტის ლაშქარი. სადამოზედ საარტილერიო ბრძოლა რამდენჯერმე გაძლიერდა. მთელ ღამეს მზვერავი რაზმების ძლიერი მოქმედება იყო.

გერმანიის კრონპრინცის ლაშქარი. სუასონსა და ვერ-ენ-ტარდენუას შუა მოწინააღმდეგე გუშინ ისევ განაგრძობდა უშედეგო შეტევას. მოიგერიების შემდეგ ჩვენი რაზმები ბრძოლით განაგრძობდნენ მოძრაობას თანახმად ჩვენი გეგმისა. მოწინააღმდეგის იერიშებს თან სდევდა საარტილერიო ცეცხლი. ყველა იერიშები მოვიგერიეთ და მტერს დიდი ზარალი მივაყენეთ. ფრანგებმა და ინგლისელებმა დილაადრიანად დიდი ძალებით მოიტანეს იერიში გრანდ როზუა-ფერ-ენ-ტარდენუას ჩრდილოეთით. ბუზეს ორთავ მხრით მოწინააღმდეგემ შესძლო ჩვენი წინა ხაზებში შემოჭრა და დაიკავა ამ ადგილიდან ჩრდილოეთის მაღლობები. ჩვენი არტილერია მათ უშენდა. მკაცრი ბრძოლის შემდეგ ჩვენ მოვიგერიეთ მოწინააღმდეგის ქვეითა ჯარის იერიშები ამ მაღლობების ჩრდილოეთითაც. დანარჩენ ასპარეზებზე სიწყნარეა. გუშინ ჩვენ ჩამოვაგდეთ მოწინააღმდეგის 14 აეროპლანი და 4 მისაბმელი ბურთი.

პალესტინის ფრონტი

სტამბოლი. 2 აგვისტო. ასპარეზის ბევრ ნაწილებში საარტილერიო მოქმედებაა. სანაპიროების მიდამოებში ურიბალუზ-ნაზ-უსის გზატკეცილის დასავლეთით ჩვენ მოვიგერიეთ მოწინააღმდეგის მზვერავი რაზმების იერიშები. იორდანეს აღმოსავლეთით სამხედრო მოქმედება ჩვეულებრივზე ძლიერია.

აღმოსავლეთის ფრონტი. ჩრდილო-დასავლეთ სპარსეთში ჩვენმა ჯარებმა გასწმინდეს ურმიის მიდამოები სომეხ-ნესტორიანებისაგან, რომელთაც მჭიდრო კავშირი აქვთ ინგლისელებთან. ჩვენმა მოწინავე რაზმებმა ურმია დაიპყრეს.

დანარჩენ ფრონტზე მდგომარეობა უცვლელია.

უცხოეთის ამბები

მოკავშირეთა ჩარევა რუსეთის საქმეებში. ქრისტიანიიდან 8 ივლისს იტყობინებიან, რომ ინგლისში წამავალი კერენსკის კაბინეტის მინისტრი ტერეშჩენკო ბერგენში გაჩერდა. ტერეშჩენკო რუსეთიდან გაიქცა კერენსკის სანახავად. ამბობენ რომ კერენსკის აზრადა აქვს ლონდონში შეკრიბოს ყოფილი მთავრობა და მოკავშირეთა დახმარებით იარაღით წამოვიდეს ბოლშევიკების წინააღმდეგ.

„სვენსკა ტაგებლადეტ" იტყობინება, რომ შეთანხმების სახელმწიფოთა რუსეთზე გამოლაშქრების თვის მოითხოვენ რუსეთის გამორჩენილ სახელმწიფო მოღვაწეების სურვილის გამოტყდებას და შეთანხმების სახელმწიფოთა რუსეთის საქმეებში ჩარევას და დროებითი მთავრობის შედგენას კერენსკის პოლიტიკის გასაგრძელებლად. ამ მთავრობის წევრებად ასახელებენ კერენსკის, ტერეშჩენკოს და სტახოვიჩს. მოელიან ახალ მთავრობას ინგლისელების სამხედრო გემებზე მურმანში გადმოსხმას.

პოლონეთის ეროვნული სიმდიდრე. პოლონეთის კომისარიატი პრეტენზიებს აცხადებს იმ სიმდიდრის შესახებ, რომელიც 1917 წ. რუსის ჯარის უკან დახევის დროს ხოლმიდან წაიღეს და რომელიც ეხლა მოსკოვში არის შენახული. (ეკლესიის ნივთები და სხვა) ეს სიმდიდრე დაახლოვებით შეფასებულია 80,000,000 მანეთად. ამავე სიმდიდრეზე თავის მხრით პრეტენზიას აცხადებს უკრაინაც, ამის გამო არჩეულ იქნა პოლონელებისა და უკრაინელების შემდგარი კომისია, რომელმაც უნდა გამოარკვიოს თუ ვის ეკუთვნის ეს სიმდიდრე.

აგრარული რეფორმა ციმბირში. ციმბირის მთავრობა ამ ჟამად იმუშავებს აგრარული რეფორმების პროექტს. ამ პროექტს საფუძვლად უდევს მემამულეთაგან და საერთოდ მიწის პატრონთაგან მიწების გამოსყიდვის პრინციპი. პროექტის შედგენა მინდობილი აქვს სამიწათმოქმედო, სასურსათო და შინაგან საქმეთა სამინისტროების წარმომადგენლებისაგან შემდგარ კომისიას.

წითელ გვარდიელების დახვრეტა ფინლიანდიაში. გერმანელების და ფინლიანდიის სამხედრო მთავრობის გამოანგარიშებით ტყვეთ არის წაყვანილი 83,000 წითელ გვარდიელი. ამ რიცხვიდან სამხედრო სასამართლოს და ჩვეულებრივი სასამართლოების განაჩენებით ყაჩაღობისა, ძარცვა გლეჯისთვის დახვრიტეს 9000. გენ. ვილკმანის ფინლიანდიის ჯარების მთავარსარდლის თანამდებობის მიღების შემდეგ წითელ გვარდიელების სიკვდილით დასჯა სულ ხანგრძლივი კატორღით შეცვალეს.

მილიუკოვი და განავერი კიევში. მართლდება ის ხმები, რომ მილიუკოვი და განავერი კიევში მისულან. არის ხმები, რომ როგორც ლიდერებმა ისე მთელმა კადეტების ც. კ. რომელიც აქ იმყოფება, საგრძნობით შეითვისეს გერმანული და მონარქიული ორიენტაცია. ამ ჟამად იქ თავი აქვთ მოყრილი შესამჩნევ რიცხვს თითქმის სახელმწიფო სათათბიროს ყოფილ წევრებ კადეტებს, (გერმანელების მომხრენი არიან) და მემარჯვენე ჯგუფებს შორის (ინგლის-საფრანგეთის მომხრენი) დიდი მოლაპარაკება სწარმოებს. გერმანელების დამოკიდებულება მილიუკოვთან ჯერჯერობით გამოურკვეველია.

აზერბეიჯანის რესპუბლიკა. აზერბეიჯანის მთავრობამ 50 ახალგაზრდა გაგზავნა სტამბოლში ოსმალეთის სხვადა სხვა უმაღლეს სასწავლებლებში სასწავლებლად.

ყორნხას შვილის დაკარგვა. ყორნხის შვილი, რომელიც ფრონტზე იმყოფებოდა ლეიტენანტის ჩინით 3 ივნისს უკვალოდ დაიკარგა.

ყუბანის შეერთება უკრაინასთან. კიევში მოვიდა დელეგაცია ყუბანის ოლქიდან ლევიცკის მეთაურობით. დელეგაცია მოლაპარაკებას იქონიებს ყუბანის ოლქის უკრაინასთან შეერთების შესახებ.

გენ. დენიკინი რუსეთის შესახებ. გაზ. „ვეჩერნია ვრემიას" თანამშრომლისათვის გენერალ დენიკინს უთქვამს, რომ თუ კერენსკი იმ რაიონში გამოჩნდა, სადაც ეხლა მოხალისეთა რაზმებია დაბანაკებული, სამშობლოს გამცემობისა და ღალატისათვის ჩამოხრჩობილი იქნებაო.

ზავი ახლო მომავალში. ცენტრალურ სახელმწიფოებმა წინადადებით მიმართეს ესპანეთს მიიღოს შუამავლობა საერთაშორისო ზავის ჩამოგდების შესახებ.

რუსეთის მდგომარეობა. რუსეთში 5 ივლისიდან საერთო ამბოხება დაიწყო. ყაზანი ჩეხო-სლოვაკებმა დაიკავეს. იაროსლავში ბოლშევიკები იძულებულნი გახდნენ ძალაუფლება სოციალისტ-რევოლუციონერებისთვის გადაეცათ. ჩრდილოეთით და კერძოდ მურმანზე, მოკავშირეები, რომელნიც გლეხთა უმრავლესობას ეყრდნობა, პეტროგრადისკენ მიიწევენ. სიბირსკში, ვორონეჟში, კალუგაში და კურსკში დიდი მღელვარებაა ბოლშევიკებთან ბრძოლის ნიადაგზე.

ოსმალეთი და ბულგარეთი. სტამბოლიდან მიღებული ივლისის შუა რიცხვის გაზეთები იტყობინებიან, რომ ოსმალეთსა და ბულგარეთს შორის დავა ამ ორ სახელმწიფოთა შორის ჯერ ბალკანეთის საკითხების გამო ჯერ კიდევ არ დამთავრებულა. წინასწარი შეთანხმების თანახმად, დობრუჯა გადადის ბულგარეთის საზღვრებში, მაგრამ ოსმალეთი სამაგიეროდ მოითხოვს, ვინაიდან დობრუჯის დაპყრობაში მონაწილეობას იღებდნენ ოსმალეთის ჯარები. ამას გარდა, ოსმალეთი მოითხოვს მდ. მარიცაზე საზღვრების გასწორებას, რომ ამით უზრუნველყოს ადრიანოპოლი. ბულგარეთი კი მოითხოვს წინასწარი შეთანხმების სისწორით ასრულებას. ოსმალეთის სურვილია, უკეთუ ბალკანეთზე დაუთმობს რამეს ბულგარეთს, სამაგიეროთ მიიღოს თავისუფალი მოქმედების უფლება კავკასიაში. დიდ დავას იწვევს აგრეთვე ის, თუ ვის უნდა ეკუთვნოდეს შავი-ზღვის ფლოტი. ამ ორი მოკავშირე სახელმწიფოს მომრიგებლის როლში გერმანია გამოდის. („ტ. ზ.").

პეტროგრადის ცხოვრება

პეტროგრადიდან ჩამოსულთა სიტყვით რუსეთის იმ ნაწილში, რომელიც საბჭოთა მთავრობას აღიარებს ამ ჟამად სრული წესრიგია დამყარებული. ფოსტა-ტელეგრაფი წესიერად მოქმედებს, მხოლოდ მეტის მეტად დიდი ტარიფებია დაწესებული. მატარებლების მოძრაობა სრულიად აღდგენილია და საპლაცკარტო მატარებლებიც დადის. ყველა სადგურზე საიმედო ყარაული სდგას და არც ერთი უბილეთო მგზავრი არ არის მატარებლებზე.

თვით პეტროგრადში ნელ-ნელა მშვიდობიანობა მყარდება. სასურსათო კრიზისი წელდება. ნება დართეს სურსათის ნაწილობრივ თავისუფალი გაყიდვა. ამავე დროს სხვა მოქმედებს სასურსათო დაწესებულებანი და მცხოვრებთ დღეში სულზე გირვანქის 1/8 პური ეძლევათ.

ქალაქში აუარებელი უსაქმურნი არიან. დრო და დრო ქალაქიდან რამდენიმე ასი კაცი და ქალი ერთად გადის ციმბირისაკენ და საერთოდ პროვინციაში იქ დასასახლებლად და სამუშაოს მოსაძებნად.

ქალაქში წესიერად გამოდის თითქმის ყველა უწინდელი გაზეთები, ხოლო ახალის სახელებით, დიდი ფორმატისა და თითო ნომერი ღირს 25 კაპ.

ლიტერატურიდან

გაზეთ „სახალხო საქმის" თანამშრომელნი განთქმულნი არიან ბიოგრაფიის ცოდნით. ერთს, ჩვეულებრივად, გრძელ წერილში თვით ლერმონტი ეწერა, რომ ტოკვილი ამერიკელი მწერალია.

ეხლა ამავე გაზეთის გუშინდელ №-ში მოთავსებულია ვინმე ქ. აბაშიძის ფელეტონი, სადაც სწერს: „ბოდლერი, ვერლენი, მალარმე იდგარდპო (ალბათ ედგარ პო უნდოდა ეთქვა ავტორს. საფრანგეთში ივანოვი, ბლოკი და სხვა რუსეთში". როცა ავტორი ისეთი წერილისა, რომელიც „საქმეშია" დაბეჭდილი, არ იცნობს თუ ვინ არის ედგარ პო, სრულებით გასაკვირი არ არის, მაგრამ „სოციალისტ-ფედერალისტური პარტიის" მთავარ ორგანოში ნუ თუ არ არის ლიტერატურის დაახლოვებითი მცოდნე მაინც, რომ იცოდეს თუ სიდაური მწერალია პო. ენციკლოპედიურ ლექსიკონში მაინც ნახოს.

მკითხველი.

უდინების პეტიცია

ეროვნულ საბჭოს თავმჯდომარემ ამ დღეებში მიიღო უდინების ეროვნულ კომიტეტის თხოვნა. მას თან უძღვის უდინების ორივე სოფლის—ვართაშენის და ყიშლაღის—განაჩენი, რომელთაც უდინები აღიარებენ თავის თავს საქართველოს მოქალაქეებად. თხოვნაში აწერილია ის საშინელი შევიწროება და სხვადასხვა განსაცდელი, რომელსაც ერთ მეზობელ ხალხს აყენებენ ორგვარი მოსახლე ნახევრად ველური ადერბეიჯანელები და ლეკები.

ნუხის მაზრის მივარდნილ კუთხეში მომწყვდეული მცირე რიცხოვანი ერი რევოლუციის დაწყებისთანავე მუდამ რეზე ქართველობას შესჩივის, მაგრამ ჯერხანობით ყურადღება არ მიაქციეს.

ამ ჟამად უდინების მდგომარეობას ისეთ უკიდურესობამდე მიუღწევია, რომ სასოწარკვეთილებაში ჩავარდნილი ხალხი შეუძლებლად თვლის, რათა ისინი გადმოსახლებულნი იყვნენ საქართველოში.

თხოვნა ეროვნულ საბჭოს თავმჯდომარეს გადაეცა მთავრობის თავმჯდომარისათვის. იმედი გვაქვს, რომ მთავრობა ჯეროვანი ყურადღებით მოისმენს შევიწროებულ უდინების ვედრებას და გამონახავს მათ ყოფა-ცხოვრების გაუმჯობესების საშუალებას.

რკინის გზის მოსამსახურეთა შორის

8 ივლისს ახალ კლუბის დარბაზში შესდგა რკ. გზის მოსამსახურეთა საერთო კრება, რომელსაც დაესწრო 500 მეტი კაცი. ამ სხდომაზე დადგენილ იქმნა.

1. რკ. გზის უწყების ნაციონალიზაციისათვის ნიადაგის მოსამზადებლად დაარსებულ იქმნას მოკლე ვადიანი კურსები, როგორც საერთო საქმის ისე ქართულ ენის ცოდნის შესაძენად.

2. ნაციონალიზაციის ვადა განსაზღვრულ უნდა იქმნას დეკრეტით და გატარდეს არა უგვიანეს 1919 წლის 1 იანვრისა და არა ადრე 1 ნოემბრისა. ხოლო ეხლავე ყველა საპასუხისმგებლო ადგილებზე დაინიშნონ ქართველები.

3. დაარსდეს ნეიტრალური კომისია შტატების შემცირების საქმის გამოსაძიებლად, რადგან ამ გზით გასწორებულ იქმნება ის შეცდომები, რომელსაც ადგილი ჰქონდა შტატების შემამცირებელ კომისიის მუშაობაში.

4. დადგენილ იმავე კომისიას დაუყოვნებლივ მოწვეულ იქმნას სრ. რკ. გზ. (კახეთის გზა და სხვა) მოსამსახურეთა მუშებისა და მოხელეების საერთო სახელმწიფო ყრილობა, პროფკავშირის დასაარსებლად.

ეს დადგენილება კავშირის საბჭომ აცნობა მთავრობას.

საეკლესიო გალობის ბედი

აგერ მეორე წელიწადია, რაც საქართველოს ეკლესია მონობისაგან განთავისუფლდა და ამავე არამც თუ სხვა ეკლესიებში, სიონის საკათედრო ტაძარშიაც არ ისმის მუდმივი გუნდის ერთიანი გალობა. ამ ნაკლებულებას კარგა ხანია ყურადღება მიაქცია თბილელმა მიტროპოლიტმა ლეონიდემ, რამდენჯერმე დაპირება ამის შესახებ ხალხისადმი მიმართვა, მაგრამ პოლიტიკურ ცხოვრებაში სხვადასხვა მოვლენათა გამო დღითი დღე საკითხი ირჩეოდა უშედეგოდ. ბოლოს დუმილი შეუძლებელი გახდა და იმავე მიტროპოლიტმა წერილობით მიმართა ქართულ საზოგადოებაში ცნობილ და პატივცემულ ზოგიერთა პირთ. დანიშნა კრება 28 მკათათვეს. ხალხი საკმაოდ ბლომად შეიკრიბა. კრება გახსნა მიტროპოლიტმა შემდეგის სიტყვით:

ღრმად პატივცემულნო ქალბატონებო და ბატონებო! თქვენ-მიერ მიღებული მოსაწვევი ბარათებიდან მოგეხსენებათ, რომ მივიღე კადნიერება და გთხოვეთ აქ მობრძანება ქართული გალობის თაობაზე მოსალაპარაკებლად.

ამ ხელად ნებას არ მივსცემ ჩემ თავს შეგაწუხოთ სიტყვის გაგრძელებით იმაზე, თუ რა მნიშვნელობა აქვს ეკლესიურ ცხოვრებაში გალობას, რა ღირსებისაა ქართული გალობა, რა ისტორია გაიარა მან და სხ. არა, მე მსურს თქვენი ძვირფასი ყურადღება მივაქციო იმ სამწუხარო გარემოებას, რომ აგერ მეორე წელიწადში გადადგა ჩვენი განთავისუფლებული ეკლესია და დღევანდლამდე მასში ქართული გალობა არ ისმის...

ვერ ვიტყვით, რომ ეს სამწუხარო მოვლენა იყოს შედეგი ეკლესიის მესვეურთა გულციობისა - დაუდევრობისა. დამერთეთ მოწმე, რომ ეკლესიის მესვეურთ თავის მხრით არაფერი არ დაუზოგავთ ამ საქმის აღდგენა-გაძლიერებისათვის, მაგრამ მაინც ვერ მიაღწიეს სასურველ შედეგს, ვერ სძლიეს მრავალი დაბრკოლებანი და გალობის საქმეში ვერ გადადგეს წინ ნაბიჯი. ყველაფერი ეს უნდა მიეწეროს ამ ჩვიდმეტი წლის ჩვენს მონობას.

მთელი წლის გამოცდილებამ ნათელჰყო ჩვენთვის, რომ საეკლესიო გალობის გამოცოცხლება, [illegible] და მუდმივი წინ სვლის გზაზე გამოყვანა ძალუძს მხოლოდ და მხოლოდ მორწმუნე საზოგადოებას, მრევლს, იმათ, ვინც ეკლესიას შეადგენენ, ურომლისოთაც ეკლესია მხოლოდ ცივი ქვის შენობაა და მეტი არაფერი.

ქართული ეკლესია ყოველთვის ხალხოსნური, დემოკრატიული ყოფილა და ეხლა ხომ განსაკუთრებით ასე უნდა დავახასიათოთ იგი, ვინც ხომ ჩვენი ეკლესიის ერთადერთი სრული გამგე და პატრონი ხალხია და ხალხის ნება დაურთველად შეუძლებელია ეკლესიაში ნაბიჯის გადადგმა!

ამიტომ საეპარქიო საბჭომ ჩემთან ერთად, შემდეგ შესაძლო მოსაზრებათა, შემდეგ მრავალგვარი აღელ-დადეგბისა და მრავალგზის აწონ-დაწონვისა, გამოიტანა ასეთი საერთო დადგენილება! გალობის აღდგენის საქმე გადაეცეს მრევლს და ჩვენც მრევლს მივმართავთ დღეს.

სხვათა შორის ასეთი გზის აღება გაგვაბედინა იმ გარემოებამაც, რომ თვით მრევლში აღიძრნენ ნათელი იმედების ჩამსახველი პირები. ამ მხრივ მეტად წამახალისებელი იყო ჩვენთვის ბ. ი. გ. ივანიძეს მაგალითი, რომელმაც აღგვითქვა თავის სიცოცხლის განმავლობაში ყოველთვიურად ათ-ათი თუმნის გაღება გალობის საქმის მოსაგვარებლად და შემდეგ ქართულ საზოგადოებაში ყველასაგან კეთილად ცნობილი და ღრმად პატივცემული მ. ვ. მაჩაბელი, რომელმაც სიკვდილით აღმითქვა: ოღონდ ქართული გალობა გაჩაღდეს ჩვენს ეკლესიაში და მგალობელთა გუნდის შესანახი ხარჯის შოვნას მე დავიკისრებ, რკინის ქალამნებს ჩავიცვამ, რკინის ყავარჯენს დავიჭერ, ჩემს ნაცნობებს შევაწუხებ და საქმისათვის საჭირო ფულებს შევაგროვებო...

ფრთაშესხმულმა ამ კურთხეული მამულიშვილების გამამხნევებელი სიტყვებით, მოგიწვიეთ დღეს რომ შეგეკითხოთ: ბატონებო! სულს [illegible], ხელიდან გვეცლება, დღითი დღე ქრება და იკარგება ჩვენი უმდიდრესი და მუსიკალურად უძვირფასესი საეკლესიო გალობა. მარტო სამღვდელოებამ ვერ შესძლო ამ საშვილიშვილო განძის მოვლა-პატრონობა. ახლა თქვენ გამობძანდით ასპარეზზე, თქვენ დაუდექით დარაჯად ამ კულტურულ ძალას საკუთარი მზრუნველობის ქვეშ მიიღეთ საეკლესიო გალობა, დააარსეთ ღირსეული გუნდი და ამ უკანასკნელის შესანახი საშუალების მოსაპოვებლად შექმენით საკუთარი კომიტეტი საქმის მოყვარულ და მოქმედების უნარით ცნობილი პირებისგან.

ეს არის თქვენდამი ჩემი უმორჩილესი თხოვნა. ამით ვათავებ სიტყვას და ბედნიერი ვიქნები, თუ ამ სურვილმა მოწოდებამ ფეხი მოიკიდა თქვენს გულში.

კრებამ დიდის აღტაცებით მიეგება მღვდელმთავრის წინადადებას და აღუთქვა სრული დახმარება გუნდის შესანახად საჭირო თანხის გამოძებნისათვის. აირჩიეს განსაკუთრებული კომისია, რომელსაც დაევალა სახსრის შეკრება და საზოგადოდ აღნიშნულ საკითხის ჯეროვნად მოწყობა.

სრული იმედი უნდა გვქონდეს, რომ დღეიდან მკვიდრი საძირკველი ჩაეყრება საეკლესიო გალობის აღორძინებას.

დოდ ლაშხელი.

წერილი საჩხერიდან

მალე ერთი თვე იქნება, რაც საჩხერის რაიონის ბრძოლის ასპარეზად იქცა. ამ 25 დღის წინად საჩხერე როგორც მთავრობა იუწყებოდა ოსთა და ბოლშევიკთა ბრბომ დაიპყრა. ამის გამო საჩხერეში გაიგზავნა მთავრობის ჯარი ზარბაზნებით და ტყვიის-მფრქვევლებით. ორი დღის საარტილერიო ოპერაციების შემდეგ მთავრობის ჯარმა აიღო საჩხერე, გაფანტა მძარცველთა ბრბო და ჯარის უფროსმა კაპ. იჩხნელმა ადგილობრივ მცხოვრებლებს მოსთხოვა, რომ მათ დადგენილ ვადაზე იარაღი ჩაებარებინათ მთავრობისათვის. ივლისის 1-დან რამდენიმე სოფელმა იარაღის მოტანა დაიწყო, სულ მოიტანეს 500 თოფი. გაჯიუტდა სოფელი კორბოული და იარაღის მიცემაზე უარი განაცხადა, რის გამოც ჯარის უფ-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რომ მა კორპუსის ზარბაზნები დატუშინა და ამის მერე კორპუსელებმაც იარაღი დაჰყარეს. თვით საჩხერის აღების დროს დატყვევებულ ბრბოს შორის ოსები სრულიად არ იყვნენ. ამ გარემოებამ მეტად ააშფოთა და დააფიქრა როგორც ჯარის უფროსი, ისე ჯარისკაცები. საჩხერეში მისვლამდე ირწმუნებოდნენ, რომ ამბოხება ოსთა საქმეა და ისინი ნაძალადევათ ითრევენ თავის ბნელ ფერხულში ქართველ მიწის მუშებსო. შეპყრობილ მეამბოხეებს ჯარის უფროსმა გამოჰკითხა, თუ რისთვის ებრძოდნენ ისინი მთავრობას და რას თხოულობდნენ. მათ განაცხადეს: „ჩვენ ბატონო, აგერ ერთი წელიწადია, მთავრობა არ ვიცით, ვინ არის, რუსი წასულა და ჩვენ უპატრონოდ დავრჩით. მოქადაგეები რომ იყვნენ შინ ჭირიმე, დაგვპირდნენ მუქთად ტყეს, სამხედრო ბეგარისაგან და გადასახადებისაგან განთავისუფლებას და მიწების დარიგებას, მხოლოდ ახლა კი ტყეშიაც იჯარას გვთხოვენ. მიწა რაღაცა კომიტეტებს გადასცეს, გადასახადები და სალდათი მოიკითხეს, გარდა ამისა ახალმა კაცებმა ფულები შეჭამეს და სამართალი არავინ გაგვიჩინა, ჩვენ კიდევ ამაზე არაფერს ვიტყოდით, საწყალი კაცი წვალებისთვის არის გაჩენილი. მაგრამ გამოჩნდნენ ვილაცები და დაიწყეს ახალი ქადაგება, რომ საწყალი ხალხის მთავრობა ეს ბოლშევიკების მთავრობაა, იგი მინისტრებად მუშა ხალხს აყენებს, გადასახადებს არ იღებს სალდათებს ანთავისუფლებს სამსახურიდანო. ახლანდელი ჩვენი მთავრობა კი თავად აზნაურობის და მდიდრებისგან მოსყიდული მთავრობაა, რომელსაც ხალხის დასასჯელად დაქირავებული ჰყავს წითელი გვარდიაო. ამ ქადაგებამ აიყოლია სოფლები და ახლა ეს უბედურება დაგვატყდა თავზეო.

ჯარის უფროსის შეკითხვაზე, თუ ვინ იყვნენ ამგვარად მოქადაგენი, „სომხები, ძველი სალდათები და ოსის მასწავლებლებიო".

ამავე დროს საჩხერის რაიონის სოფლებში გაიმართა ხალხის კრებები და დაადგინეს, სრული მორჩილება გამოეცხადებინათ საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობისათვის, იარაღი ვეყარათ ვისაც კი აღმოაჩნდება. სწორედ ამავე ხანებში მოვიდა სამხედრო მინისტრის დეპეშა, რომ რესპუბლიკის მთავრობის მიერ მიღებულია სიკვდილით დასჯის კანონი და ყველა მეამბოხენი, რომელნიც კი იარაღით გამოვლენ საქართველოს მთავრობის წინააღმდეგ, დაუყოვნებლივ სიკვდილით დაისჯებიანო.

თანახმად კანონისა ჯარის უფროსმა სიკვდილით დასაჯა რამდენიმე აქტიური მეამბოხე, რამაც თავზარი დასცა თავგასულ პირებს, მაგრამ გადამალა შეფარებულ ოსთა შეიარაღებული ბრბო 300—500 კაცამდე მაინც არ ისვენებს. ამ ბრბოს განზრახული ჰქონია, მთავრობის ჯარზე თავდასხმა, ზარბაზნების წართმევა, საჩხერის დაჭერა და წინსვლა. ამის შემდეგ მთავრობა იძულებული შეიქმნა იარაღი აემოქმედებინა ოსთა წინააღმდეგ. მთავრობის ჯარმა აიღო სოფ. ჩიხა, სავანე და ოსები მთებში შერეკა. გამოირკვა, რომ ოსებს კავშირი ჰქონდათ სხვა და სხვა მეამბოხე ჯგუფებთან, სხვათა შორის, დუშეთთან და ტყვიბულთან. ჯარის უფროსს ცნობა მოუვიდა აგრეთვე, რომ ოსებთან არიან ქართველებიც. ივლისის 8 დე ოსებს ზარბაზნებიდან ესროდნენ, ამ დღიდან კი ოსებმა იწყეს დელეგატების გზავნა. ისინი იმდენად გაკადნიერდნენ, რომ მთავრობის ჯარს მოსთხოვეს საჩხერის დაცლა და იარაღის დაყრა. ოსი დელეგატი (ბოლშევიკი მღვდელი), ამბობდა, რომ ოსებს ახლა უკვე 20,000 კაცი ჰყავს შეიარაღებული, მაგრამ გლეხების ინტერესების გამო ერიდება სისხლის ღვრასო. ასეთმა თავხედობამ უსაზღვროდ გააბრაზა მთავრობის ჯარის უფროსი და ჯარისკაცებიც. დაიწყო შეტევა.

მიუხედავად იმისა, რომ ოსები მთავრობასთან მოლაპარაკებას აწარმოებენ, ამავე დროს მათი ბრბოები ესხმიან ქართულ სოფლებს, ხალხს აშინებენ, აწიოკებენ და ტყვეთ მიჰყავთ.

უკანასკნელ დროის ოსებისა ჩალუბმა ტყვეთ წაიყვანეს თბილისის ქართულ გიმნაზიის მასწავლებელი ვასილ აბდუშელიშვილი და ძმა მისი მღვდელი ნიკო აბდუშელიშვილი. პროვოკაცია არა ჩვეულებრივად მუშაობს სოფლებში.

გადასარევს გაიგონებთ, თბილისში ბატონ ყმობა აღადგინეს, რუსი გადაგდეს და ჟორდანია ხელმწიფედ დასვესო. ამბობენ ხალხში. ადგილობრივ მაზრაში შეიპყრეს სომხები, რომლებიც ავრცელებდნენ ხმას: ქუთაისი ბოლშევიკებმა აიღეს- თბილისში რუსები გავიდნენ და მოიტანეს თეთრი ფქვილი, ფართალი ნიკოლაზის ფული და ყველაფერიო.

საჩხერის და მის რაიონში ჯერჯერობით სამხედრო წესებია გამოცხადებული.

ი. ჯახაშვილი.

იყიდება
ადგილი
მეექვსე კომისარიატში
მე 6 და 7 ფარშა ავლაბრის ქ.
ზომით 450 ოთხ. საჟ.
აქვს ბანკის ვალი. პირობების გაგება შეიძლება ჭავჭავაძის ქ. (ლესნოი შესახვევი) სახლი ივანოვისა № 33.
დილის ათიდან ორ საათამდის.
3—1724—3

სახალხო ბაღი
კვირას და ორშაბათს (აგვისტოს 4 5) გაიმართება დიდი სახალხო სეირნობა სახალხო ბაღში
ლატარეა-ალეგრით
და სხვა და სხვა გასართობებით პატი შვო, ყვავილები, ფონტა, ტომბოლა, ბუფეტი, ბაზარი და სხვა. მონაწილეობას მიიღებენ ცნობილი მსახიობები აღ. წუწუნავას ხელმძღვანელობით სეირნობის დროს დაუკრავს ტფილისის ყველა სამხედრო ჯარების შეერთებული ორკესტრი კ. ფოცხვერაშვილის ლოტბარობით.
ლატარიაში ჩადებულია 6000 მეტი ნივთები, თვითმდუღრები (სამოვრები) ქვაბები ზეწრები, პალტოები, საცვლები და სხვა და სხვა მრავალი ნივთები.
სეირნობის მთელი შემოსავალი მოხმარდება საქართველოს ტერიტორიაზე ომის მიერ დაზარალებულებს. სეირნობას მართავს გურიის დამხმარე კომიტეტი.
დასაწყისი ნაშუადღევის 12 საათზედ.
ბაღში შესავალი ბილეთები 2 მ. მოზრდილთათვის, ბავშვებისათვის—1 მ.

წმ. ნინოს სასწავლებლის საზაფხულო ბაღში,
ერმოლოვის ქუჩა, კვირას 4 მარიამობისთვეს გაიმართება
მე-5 პოლკში მსახურთა გასაზრდელ ფონდის დასაარს.
დიდი სეირნობა
ორ დიდ განყოფ. **კონცერტი** ორ დიდ განყოფ.
მონაწილეობენ თბ. სახელმწიფო თეატრის მსახიობნი: ქ-ნი შვანებერგი, მელიქოვისა-კორონა ფორმოზე; ბ-ნი კანშინი, ანაშვილი, ნიკოლსკი და ვრონსკი.
რეჟისორი ხან. კორონა. ◆ კონფერანსიე ნ. ა. დიმოვი.
ბილეთები იყიდება „ძმურ. ნუგეშში" და პოლკის შტაბში (საპიტრინის ქუჩა).
(1—1726—1)

საქართველოს რესპუბლიკის სამხედრო მომარაგე-
ბის უფროსის სამეთვალყურეო საინტენდანტო ნაწილი, ნებართვისამებრ სამხედრო მომარაგების უფროსისა, ამით აცხადებს, რომ 11 აგვისტოს 1918 წ. დღის 12 საათზე, დანიშნულია
საჯარო ვაჭრობა
თბილისის მეორე საინტენდანტო საწყობის ეზოში (კუკიის გზის ლიახვის ახლო, დიდუბეში) გასასყიდად სხვა და სხვა ზომის ყუთებისა, ბოჩკებისა და რკინის ბიტონებისა. გაყიდვა მოხდება ვარგისი ყუთებისა და ბოჩკებისა თვითეულობით, მხოლოდ დანარჩენისა კუბიკური საჟენობით, ბიტონებისა კი თვლით თითოეულობით. გადარჩევა ყუთებისა და დადგმა საჟენებად და ბიტონების რაოდენობის გამორკვევა სავალდებულოა მყიდველთა ხარჯზე. ყიდვის დროს უნდა გადაიხადოს მყიდველმა ნახევარი ღირებულება ნასყიდი მასალისა. საჯარო ვაჭრობის შემდეგ, მყიდველს მიეცემა ერთი თვის ვადა, ამ ვადის განმავლობაში ნაწილ-ნაწილად დამზადებისამებრ და ანგარიშის გასწორებისა მიეცემა მყიდველს გადატანის უფლება მაღაზიის ეზოდან. ქალაქში თავისუფალ გასატარებლად მყიდველს მიეცემა განსაკუთრებითი მოწმობა საინტენდანტო ნაწილიდან. ხის მასალა, რომელიც დანიშნულია გასასყიდათ გამოდგება ხილის ყუთების და ბოჩკების გასაკეთებლად, უვარგისი კი შეშის მაგივრად—გასათბობათ. ბიტონები გამოსადეგია სახლში სხვა და სხვა საჭიროებისათვის მსურველთათვის ყველა საჯარო ვაჭრობაზე გასასყიდ ნივთების ნახვა შეიძლება ყოველ დღე დილის ათ საათიდგან, საღამოს ექვს საათამდე, ადგილობრივ ზედამხედველის ნებადართვით. (1—893—1)

დამზღვევი საზოგადოება
„როსსია"
ამით აცხადებს საყოველთაოდ, რომ საზოგადოების განყოფილება ქ. თბილისში (სოლოლაკის ქუჩა № 12) დავალებული არის საზოგადოების მართველობის მიერ, მიიღოს თავის დაზღვევა და პოლისების გაცემა. 1—1

სატექნიკო ლაბორატორია
(უაზნევის ქ. № 14)
საწერ მანქანების ასოებისა
ქართული
სომხური
თათრული
დამზადებულია ქართული ასოები. საქმე სწარმოებს სწრაფად, სუფთად და მტკიცედ.
მანქანების გადაკეთება ყველა ენებზე
პირადად მოლაპარაკება ლაბორატორიის გამგე მხატვარ-ტექნიკოს კონსტ. ზურ. ქავთარაძესთან შეიძლება ყოველ დღე დილის 9—10 საათამდე და საღამოს 5—7 საათამდე.
3—3

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის ქ. თბილისის მეორე რაიონის კომიტეტის ბინა
კანცელარია ღიაა ყოველ დღე, კვირა უქმეების გარდა, 10—2 საათამდის და 7—8 ს. საღ. (ახალ დროთი.

თბილისის დიდუბის ღვთისმშობლის ეკლესიის
სამრევლო საბჭო
სთხოვს ამავე ეკლესიის მრევლს დაესწროს კრებას, რომელიც დანიშნულია კვირას, 4 აგვისტოს ახალი სტილით, წირვის შემდეგ, 1 საათზედ ახალი დროით.
განსახილველი საგნები:
ა) სამრევლო საბჭოს წინადადება მრევლ საჭმი ეკლესიის ძვირფასი ნივთეულობის საქართველოს რესპუბლიკის ფონდის გასაძლიერებლად გადაცემის შესახებ.
ბ) [illegible] შეძენა ეკლესიის საკუთრებად.
და გ) არჩევნები დამატებითი წევრებისა სამრევლო საბჭოში.
ეს კრება იქნება უკანასკნელი და კანონიერი, რამდენი წევრიც გამოცხადდება. 1—1

1918 წ. ივლისის 25-დან ქ. თბილისში გამოდის მთავრობის მიერ ყოველ დღიური გაზეთი ოფიციალური განცხადებებით
„საქართველოს რესპუბლიკა"
გაზეთის ფასი 1 თვით 10 მანეთი, ცალკე ნომერი ყველგან 40 კ., სავალდებულო განცხადებანი დადგენილი ნიხრით, კერძო განცხადებანი შეთანხმებით. რედაქციის კანტორის მისამართი ქ. თბილისი ბარონის ქუჩა № 6.
რედაქტორი ბ. დ. ხაყვარეიძე.

კვირას, 14 ივლისს 1918 წელს
გაიხსნა პირველი ხარისხის სასადილო
„საქართველო" ყოფილი „ამირანი"
პუშკინის ქუჩა, ძველი სემინარიის შენობაში
შენობა ახლად მიკეთებულია ცალკე კაბინეტებით
დაუკრავს სიმებიანი ორკესტრი.
სადილი შუადღის 12 ს.-დან საღამოს 5 საათამდი.
ვახშამი საღამოს 9 საათიდან ღამის 1 საათამდი.
სამზარეულო აზიური და ევროპიული, სასმელები [illegible] საუკეთესო მასალიდან საუკეთესო მზარ. ხელმძღვანელობით

საქართველოს ეროვ. დემოკ. პარტიის მე-III რაიონის ბიურო
ამით აცხადებს, რომ ცნობების მიღება და პარტიაში ახალ წევრების ჩაწერა შეიძლება ყოველ დღე დილის 10—2 და საღამოს 5—7 საათამდის. ბიურო იმყოფება ტურგენევის ქ., № 4 მესამე მომრიგებელ მოსამართლის დარბაზში.

თბილისის სათავად-აზნაურო სადგილ-მამულო ბანკის გამგეობა
ამით აცხადებს რომ საჯარო ვაჭრობით გაყიდვა უძრავი ქონებისა სესხის შემოუტანლობის გამო დანიშნულია 1918 წ. აგვისტოს. დაწვრილებითი ცნობები აღნიშნულია გაზ. „კავკაზის" 6 ივლისის № 138-ში

მედიცინის დოქტორი ჟენევის უნივერსიტეტისა
ნ. ლ. ტურაშვილი
იღებს ავადმყოფებს ყოველ დღე 12—2 შუადღ. და 4—5 საღ. შინაგანი, ბავშვების, [illegible] და საშვილოსნოს სნეულებანი. ნიკოლაევის ქუჩა № 7, [illegible] ეკლესიის გვერდზე.
2 თვ.—1658.

ექიმი
გ. ო. ხანდელი
ასისტენტი მოსკოვის სანატორიუმ-სამკურნალო ექ. ნ. მ. კიშკინის იღებს შინაგან და ნერვების ავადმყოფთ (პსიხოტერაპიით) სამშაბათობით, ოთხშაბათობით, ხუთშაბათობით და პარასკევობით ნაშუადღევის 3 ს.—5 საათამდე. [illegible] ქუჩა № 22.

ექიმი
მ. წინამძღვრიშვილი
დაბრუნდა და განაახლა ავადმყოფების მიღება დილის 11 საათიდან 1 საათამდის და საღამოს 6-დან 8-მდე. გულის ფილტვისა და სისხლის სპეციალისტი. მისამართი: ელისაბედის ქ. 7 სასტუმრო „ბომონდის" ახლოს.

მარტის 20 გაიხსნა ახალი
სამკურნალო
[illegible] ავადმყოფთათვის ექიმ ნ. ბ. მაინარიშვილის და ლ. მ. ნაზარეტიანცის
საავადმყოფოში იმართება კბილის საექიმო კაბინეტი ბაქტერიოლოგიურ ლაბორატორიით.
მიხეილის პროსპექტის და („კიროჩნი" ქუჩ. კუთხე № 22 შესავალი კიროჩნი ქუჩიდან). ტელეფონი 10—87.
ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე დილის 9 საათ. ნაშუადღევის 3 ს-მდე.
ვენერიულ ავადმყოფების მიღება— საღამოს 4-დან—8-მდის. ქალების და ბავშვების მიღება 4—5 საათამდე.
[illegible] მიიღებიან კვირაობით, 10—12-მდე უფასოდ.

[illegible] კაბინეტის გამგე
ალექსანდრე დავითის ძის ქექელიასი
იღებს კანისა, ვენერიულის და სიფილისით ავადმყოფებს (914-ს და 606-ს შეშხაპუნება) ავადმყოფთა მიღება ქალებისა და ბავშვებისთვის 4—5 დანარჩენებს 5—8 საათამდე საღამოთი. მიხეილის პროსპექტი № 116 სასტუმრო „ნაპოლეონ" პირდაპირ ტელეფონი 14—28.

გაიხსნა
თვალის საავადმყოფო
(მუდმივი საწოლებით)
ექიმი დონხინისა
ყოფილი ასისტენტი უნივერსიტ. თვალ კლინიკისა ვენაში და პარიზში. ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე, 9 საათიდან 1 საათამდე და 4—7 ნახევარ საათამდე. მიხეილის პროსპექტი № 141. (კინომატოგრაფი „აპოლო"-ს ახლო) მძიმე ავადმყოფები და საოპერაციები მიიღებიან სრულ პანსიონში.

დოქტორი მედიცინისა
მოსე ანთიმოსის ძე
გალანდარიშვილი
უფროსი ექიმი თბ. კადეტთა კორპუსისა.
ბავშვთა, შინაგან და [illegible] სნეულებათა ავადმყოფებს მიიღებს დილით 8—9-მდე საღამოს 5—7.
ტელეფ. № 17—21.

ექიმი
ნ. ი. მახვილაძე
იღებს სპეციალურად მალარიით (ციება) და მისი შედეგებით დასნეულებულთ, სისხლის ნაკლებობით, გულისა, ფილტვისა, ქარებით და სხვა შინაგან სნეულებათა ავადმყოფთ ყოველ დღე საღამოთი 5—7 საათამდე.
ელექტრო-ტერაპია და მასაჟი
მისამართი: მოსკოვის ქ. № 11.
3—1586—42